

odbor všeobecné správy
oddělení státního občanství a matrik
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

Č. j. MV- 38785-49/VS-2011

Praha 27. února 2014
Počet listů: 4
Přílohy: 1/2

Vážený pan
XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Vážený pane magistře,

k Vaší žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve věci zápisu narození dítěte narozeného mimo zdravotnické zařízení a jehož matce nebyly ani následně poskytnuty zdravotní služby Vám sdělujeme následující.

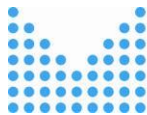
I. Zápis do knihy narození se provede

- a) na základě písemného hlášení o narození živého nebo mrtvého dítěte, nebo
- b) na základě ústního oznámení o narození dítěte mimo zdravotnické zařízení, nebyly-li jeho matce ani následně poskytnuty zdravotní služby; o tomto oznámení sepíše matrikář s oznamovatelem zápis.¹

Narození je povinen oznámit matričnímu úřadu poskytovatel zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení byl porod ukončen; nebyl-li porod ukončen ve zdravotnickém zařízení, oznámí narození lékař, který jako první poskytl při porodu nebo po porodu zdravotní služby.

Nedošlo-li k oznámení poskytovatelem zdravotních služeb, narození je povinen oznámit matričnímu úřadu jeden z rodičů, popřípadě jeho zákonný zástupce, nebo soudem ustanovený opatrovník.

¹ § 14 odst. 3 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Nedošlo-li k oznámení narození jedním z rodičů, popřípadě jeho zákonným zástupcem, nebo soudem ustanoveným opatrovníkem, je povinna oznámit narození matričnímu úřadu fyzická osoba, která se o narození dozvěděla.²

Výčet všech dokladů, které předkládá jeden z rodičů, resp. matka dítěte, k zápisu jeho narození do knihy narození je uveden v ustanovení § 16 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o matrikách“).

K zápisu do knihy narození *dítěte narozeného za trvání manželství* předloží jeden z rodičů

- a) oddací list,
- b) občanský průkaz, nebo cestovní doklad, nebo průkaz povolení k pobytu cizince, byl-li mu vydán,
- c) souhlasné prohlášení rodičů o jménu, popřípadě jménech dítěte,
- d) souhlasné prohlášení rodičů o příjmení dítěte, pokud údaj o příjmení dítěte není patrný z oddacího listu rodičů dítěte,
- e) případně další doklady potřebné k zjištění, nebo ověření správnosti údajů, zapisovaných do knihy narození.³

K zápisu do knihy narození *dítěte narozeného mimo manželství, jehož otec není znám*, předloží matka

- a) prohlášení o jménu, popřípadě jménech dítěte,
- b) rodný list,
- c) pravomocný rozsudek o rozvodu manželství, je-li matka dítěte rozvedená, nebo úmrtní list manžela, je-li matka dítěte ovdovělá,
- d) občanský průkaz, nebo cestovní doklad, nebo průkaz povolení k pobytu cizince, byl-li jí vydán,
- e) případně další doklady potřebné k zjištění, nebo ověření správnosti údajů, zapisovaných do knihy narození.⁴

K zápisu do knihy narození *dítěte narozeného mimo manželství, k němuž bylo určeno otcovství nebo jehož otcem je muž, který dal k umělému oplodnění souhlas*, předloží jeden z rodičů

- a) souhlasné prohlášení rodičů o jménu, popřípadě jménech dítěte,
- b) souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství nebo písemný souhlas muže, který dal k umělému oplodnění, potvrzený poskytovatelem zdravotních služeb, popřípadě rozhodnutí soudu o určení otcovství k dítěti,
- c) rodný list matky a otce dítěte,

² § 15 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 301/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

³ § 16 odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁴ § 16 odst. 2 zákona č. 301/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- d) pravomocný rozsudek o rozvodu manželství, je-li matka dítěte rozvedená, nebo úmrtní list manžela, je-li matka dítěte ovdovělá,
- e) občanský průkaz, nebo cestovní doklad, nebo průkaz povolení k pobytu cizince, byl-li mu vydán,
- f) případně další doklady potřebné k zjištění, nebo ověření správnosti údajů, zapisovaných do knihy narození.⁵

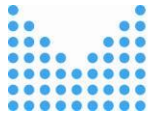
II. Do 31. 12. 2013 nebyl v zákoně o matrikách upraven rozsah dokladů, které se v těchto případech předkládají k zápisu do knihy narození, jde-li o zápis narození dítěte narozeného mimo zdravotnické zařízení a jehož matce nebyly ani následně poskytnuty zdravotní služby. Proto odbor všeobecné správy Ministerstva vnitra rozeslal Informaci č. 6/2012 pro matriční úřady (připojena v příloze) s tím, že v rámci sjednocení matriční praxe zapracuje do připravované novely zákona o matrikách (zákon č. 312/2013 Sb., kterým se mění zákon o matrikách, a další související zákony) rozsah dokladů, které se předkládají k zápisu do knihy narození, jde-li o dítě narozené mimo zdravotnické zařízení a jehož matce nebyly ani následně poskytnuty zdravotní služby.

S účinností od 1. 1. 2014 byl do ustanovení § 16 zákona o matrikách vložen nový odstavec 4, v němž je uveden výčet dokladů, které se předkládají k zápisu do knihy narození, jde-li o dítě narozené mimo zdravotnické zařízení a jehož matce nebyly ani následně poskytnuty zdravotní služby. K zápisu narození předloží jeden z rodičů doklady, které se předkládají k zápisu narození dítěte narozeného za trvání manželství, nebo dítěte narozeného mimo manželství, jehož otec není znám, nebo dítěte, narozeného mimo manželství, k němuž bylo určeno otcovství nebo jehož otcem je muž, který dal k umělému oplodnění souhlas. Kromě těchto dokladů předloží jeden z rodičů další doklady potřebné **k prokázání skutečnosti, že matkou dítěte je žena, která je porodila**, např. hlášení o narození pediatra, potvrzení pediatra o ošetření dítěte, potvrzení gynekologa o porodu (těhotenský průkaz), zpráva porodní asistentky o porodu, zpráva porodní asistentky o novorozenci, prohlášení duly o porodu (byly-li u porodu přítomny), svědecké výpovědi, atd.

III. V ustanovení § 16 odst. 4 zákona o matrikách je tak s účinností od 1. 1. 2014 stanoveno, že musí být předloženy doklady, kterými bude jednoznačně prokázáno, že matkou dítěte je žena, která tvrdí, že dítě porodila. Správní orgán (matriční úřad) postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ustanovení § 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů⁶. Z provedeného dokazování (listiny, svědecké výpovědi, místní šetření) musí být jednoznačně patrné, že matkou dítěte je žena, která je porodila.

⁵ § 16 odst. 3 zákona č. 301/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁶ § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud nebude ve správním řízení jednoznačně prokázáno, že matkou dítěte je žena, která tvrdí, že dítě porodila, matriční úřad provedení zápisu narození ve správním řízení zamítne⁷. Proti zamítavému rozhodnutí mohou rodiče/rodič podat odvolání, popř. správní žalobu k soudu.

JUDr. Kateřina Guluškinová
vedoucí oddělení

Vyřizuje: JUDr. Jana Hálová
tel. č.: 974 817 427
e-mail: jana.halova@mvcrcz

⁷ § 5 a § 87 zákona č. 301/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.